

Hilfertsheem COLLEGE

Sociaal Veiligheidsplan

Naam school: Hilfertsheem College
Versie: 2020-2021
Opgesteld door: Geke Derks en Hiltje
Meester

Inhoud

1. Visie en waarden
2. Inzicht
3. Voorwaarden scheppen
4. Pedagogisch klimaat
5. Preventieve activiteiten
6. Signaleren en handelen
7. Borging van beleid

1. Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

Zorgen voor sociale veiligheid gaat dus over méér dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken.

Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze lesstof leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit doet een beroep op de pedagogische professionaliteit in de school en roept vragen op als: Hoe wordt er op school gedacht over leren en ontwikkeling? Welke ruimte geef je leerlingen om grenzen te verkennen? Welke ruimte is er om te leren van elkaar?

Ook voor medewerkers geldt dat zij hun werk pas goed kunnen doen als ze zich veilig voelen, zich kwetsbaar op kunnen stellen en zich gezien en gehoord voelen. Ook zij moeten fouten kunnen maken en aangesproken worden op verantwoordelijkheden. In een veilig schoolklimaat zijn er grenzen en regels, wordt adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag en worden leerlingen en medewerkers aangemoedigd om positief gedrag te laten zien.

- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat iedereen gelijk is;
- Wij willen een veilig leer- en werkklimaat voor onze leerlingen en medewerkers;
- Wij hebben respect voor elkaar en elkaars persoonlijke, culturele en religieuze achtergrond;
- Wij willen een klimaat waarin ruimte is om verschillend te zijn, ook in geaardheid;
- Wij willen voor onze leerlingen en medewerkers de voorwaarden scheppen om een positief zelfbeeld te ontwikkelen;
- Wij besteden veel aandacht aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.

Kernwaarden

- Wij geven oprechte aandacht
- Wij zijn duidelijk
- Op school is er ruimte om jezelf te zijn
- Wij bieden uitdagend onderwijs.

Sociale veiligheid draait om beschermd zijn of zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van andere mensen in en om de school. Dat kan gaan om de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen, personeel, ouders en anderen in de school. En het betreft zowel objectieve bedreigingen (strafbare feiten) als subjectieve (persoonlijk ervaren) bedreigingen. Bij

sociale veiligheid gaat het om het bevorderen van positief gedrag; een positieve interactie, omgang en communicatie tussen alle bij een school betrokken personen. Daarmee wordt een positief en veilig schoolklimaat gecreëerd, dat de basis vormt voor het kunnen leren en werken van leerlingen en personeel.

Op basis van onze visie en kernwaarden zijn onze doelen voor sociale veiligheid:

Uit tevredenheidsonderzoeken blijkt dat leerlingen en medewerkers de veiligheid waarderen op het niveau van de landelijke benchmark of daarboven.

- HC kenmerkt zich door duidelijke regels die door iedereen worden nageleefd;
- HC biedt een goed pedagogisch klimaat in de klassen. De docentcoaches bieden ondersteuning aan docenten die moeite hebben met het klassenmanagement;
- Er is een duidelijke begeleidingsstructuur van medewerkers (mentor, vertrouwenspersoon en sociale veiligheidscoördinator) zodat de leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen als zij zich niet veilig voelen;
- De mentorlessen hebben een doorlopende leerlijn op het gebied van veiligheid;
- Jaarlijks organiseren wij een Pestproject voor de leerlingen;
- In elk leerjaar krijgen de leerlingen een project/lessen rondom Mediawijsheid;
- Er is een duidelijke opvang voor en aanpak van uitgestuurde leerlingen;
- Er is ook een duidelijke opvang voor leerlingen die met spoed hulp en/of begeleiding nodig hebben;
- Het OOP is geschoold op het pedagogisch klimaat;
- Data betreffende het pedagogisch klimaat (incidentregistratie) worden verzameld en geanalyseerd op vaste tijden in de jaarplanning en deze analyse leidt tot bijstellingen.

Om de sociale veiligheid te bevorderen hebben we schoolregels opgesteld. (Zie Gedragscode)

De regels worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Daarnaast maakt iedere klas aan het begin van het schooljaar eigen gedragsregels/een gedragscode.

De school heeft ook afspraken en protocollen gemaakt over het handelen in specifieke situaties of bij veel voorkomende vormen van grensoverschrijdend gedrag, zoals fysieke agressie en intimidatie, verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie, pesten, drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit, vernieling, wapenbezit, diefstal, vuurwerkbezit en -handel, seksuele intimidatie en ongewenst bezoek in en rond de school. (Zie Protocollen)

Wij zorgen er voor dat bij het formuleren en evalueren van de visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken alle geledingen van de school directie, team, OOP, ouders en leerlingen betrokken worden. Dat doen wij door het organiseren van bijeenkomsten voor personeel en het bespreken in de schoolraad.

En wij zorgen er voor dat iedereen op onze school deze visie, kernwaarden, doelen regels en afspraken kent door het te bespreken met het personeel, op de website te

plaatsen, het te omschrijven in de schoolgids, het boekje 'gedragscode', de integriteitscode en het koersplan uit te delen.

2. Inzicht

Wij vinden het belangrijk om steeds een goed en actueel beeld te hebben van de beleving van de sociale veiligheid bij alle betrokkenen. Dat doen wij door de veiligheidsbeleving van het personeel, ouders en leerlingen te monitoren. Dat doen wij met behulp van: tevredenheidsonderzoeken van leerlingen en ouders.

Wij hebben een goed beeld van de veiligheidsrisico's en incidenten, door incidentenregistratie en het bijhouden van uitsturen van leerlingen en het schorsen/verwijderen.

Wij benutten ook de signalen van alle medewerkers (denk aan de sociale veiligheidscoördinator, vertrouwenspersoon, interne zorgcoördinator) leerlingen (denk aan MR-leden, Leerlingenraad, stewards) en ouders (denk aan MR-leden, ouderraad) met taken op het gebied van sociale veiligheid om ons veiligheidsbeleid zo nodig aan te passen.

Al deze informatie over de veiligheidsbeleving, registratie van incidenten en mogelijke veiligheidsrisico's gebruiken we actief om van te leren. Dat doen we door gesprekken te voeren met elkaar over de tevredenheidsonderzoeken, de signalen en de registratie van incidenten. Er worden actieplannen opgesteld, het beleid wordt geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

3. Voorwaarden scheppen

Om de sociale veiligheid op onze school te kunnen waarborgen is het belangrijk dat een aantal taken op school goed is belegd, dat er goede werkafspraken zijn gemaakt met externe organisaties en dat er goede regelingen zijn met betrekking tot privacy en het handelen bij klachten.

Binnen onze school hebben wij de volgende taken of functies met betrekking tot sociale veiligheid belegd bij:

Vertrouwens-/contactpersoon

mevr. I. Ursem

mevr. T. van Schaik

i.ursem@hilfertsheem.nl

t.vanschaik@hilfertsheem.nl

Zorgcoördinator | aandachtsfunctionaris huislijk geweld en kindermishandeling
mevr. W. Morren w.morren@hilfertsheem.nl

Coördinator van beleid m.b.t. pesten | aanspreekpunt pesten
mevr. J. Kers j.kers@hilfertsheem.nl

Pedagogisch medewerker

... ..

Bedrijfshulpverlener

dhr. H. ten Donkelaar h.tendonkelaar@hilfertsheem.nl

Preventiemedewerker

... ..

Om, als dat nodig is, ondersteuning of hulp te kunnen bieden aan leerlingen, ouders en/of leerkrachten heeft onze school goede werkafspraken gemaakt. (Zie Schoolondersteuningsplan)

Om de privacy van onze leerlingen en ouders te beschermen hebben wij een privacyreglement voor het uitwisselen en opslaan van persoonlijke gegevens en het tegengaan van datalekken.

Soms zijn er leerlingen die ook gedurende schooltijd medicatie toegediend moeten krijgen of waarvoor andere medische handelingen nodig zijn. Onze school heeft daarvoor een protocol medisch handelen. (Zie Protocol Medicijnverstrekking)

Wanneer leerlingen of ouders een klacht hebben, die niet opgelost kan worden in overleg met de leerkracht, mentor of schoolleiding, dan kunnen zij terecht bij de contact-/vertrouwenspersoon. Voor onze school zijn mevr. Ursem en dhr. Ruigrok de interne vertrouwenspersonen en de externe vertrouwenspersoon is de heer F.M.I. Kerremans (06-53961520 Kerremans@upcmail.nl). We hebben daarvoor een klachtenregeling. (Zie Klachtenregeling CVO 't Gooi)

4. Pedagogisch klimaat

Wij werken continue aan een positief en veilig pedagogisch klimaat. Door een positieve en ondersteunende benadering van leerlingen, personeel en andere betrokkenen en goed voorbeeldgedrag ontstaat een positief schoolklimaat. Daarin willen we dat iedereen zich veilig, welkom, gezien en gewaardeerd voelt en optimaal kan leren en werken.

De belangrijkste uitgangspunten voor een positief en veilig pedagogisch klimaat op onze school zijn omschreven in de omgangs- en integriteitscode en de gedragscode. We werken er hard aan om deze uitgangspunten ook in de praktijk te brengen. Dat doen we onder andere door: de gedragscode te hanteren, coachen op kracht (positieve benadering) toe te passen, de zes rollen van de leraar toe te passen en het ADI-model te hanteren. Wanneer leerlingen eruit gestuurd worden, voeren wij herstelgesprekken omdat wij hoor- en wederhoor belangrijk vinden.

5. Preventieve activiteiten

- Tijdens de introductiedagen en in de mentorles besteden we veel aandacht aan onze gedragscode. We willen dat leerlingen de regels kennen;
- Wij zorgen dat in elk leerjaar aandacht is voor de Gezonde School in brede zin, soms door een toneelstuk met nabespreking, soms een leesproject, soms door een voorlichter van de GGD, een film.....;
- Tijdens de lessen mens en gezondheid en maatschappijleer wordt er uitgebreid aandacht besteed aan seksuele diversiteit, seksualiteit, normen en waarden, discriminatie en radicalisering;
- We hebben een veiligheidscoördinator/pestcoördinator die het veiligheidsbeleid coördineert en de schoolleiding adviseert;
- Wij bieden Fair Play aan;
- Leerlingen hebben milieudienst, bedoeld om leerlingen te leren om verantwoordelijkheid te voelen/dragen voor anderen en de schoolomgeving;
- In leerjaar 1, 2 en 3 lopen onze leerlingen maatschappelijke stage, ook bedoeld om te ervaren hoe het is om je voor anderen in te zetten;

Daarnaast vertellen wij onze leerlingen ook dat er ‘geheimen’ kunnen zijn waarover je beter kunt praten. Wij wijzen hen op hulpverleningsmogelijkheden binnen en buiten de school bij zorgvragen of problemen door onveilig gedrag. Dat doen wij door mentorgesprekken. Tevens zorgen wij ervoor dat de vertrouwenspersoon en de leerlingbegeleiders zichtbaar en gemakkelijk benaderbaar zijn.

Specifiek rond pesten bieden wij o.a. de volgende activiteiten en programma’s aan in de klassen:

- Voorstelling en activiteiten betreft pesten (leerjaar 1)
- Gastlessen over o.a. sexting (leerjaar 1 en 2)
- Theatervoorstelling Benzies en Batchies (leerjaar 3)
- Lessen sociale media (leerjaar 2)
- Tijdens pestweek dagopeningen en leesactiviteiten in de lessen
- Rondom Paarse vrijdag speciale activiteiten

Van ons team verwachten wij goed voorbeeldgedrag en de benodigde competenties voor het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag. Wij werken aan de deskundigheid van al ons personeel door docentcoaches in te zetten

als dit nodig is, workshops aanbieden over onderwerpen die te maken hebben met de belevingswereld van pubers en op dat moment actueel is. Ook stimuleren wij hier op school een aanspreekcultuur van zowel personeel onderling als personeel naar leerlingen toe.

Ook voor ouders bieden wij activiteiten aan, waarin wij hen informeren over en betrekken bij de normen en waarden, regels en afspraken in de school en over positief opvoeden. Dat doen we bijvoorbeeld door informatieavonden aan het begin van het schooljaar, nieuwsbrieven, attenderen ouders op cursussen en informatieavonden (over bijv. alcohol, positief opvoeden) Via de website.

6. Signaleren en handelen

Om onveilig of grensoverschrijdend gedrag snel aan te kunnen pakken is het belangrijk om signalen daarvan goed te kunnen signaleren. Dat doen we op verschillende manieren. We hebben een leerlingvolgsysteem, waarin we de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen bijhouden. De teamleden zien ook veel van wat zich in de groepen afspeelt. Ook luisteren we goed naar onze leerlingen en hun ouders en vertellen hen waar zij met hun vragen of zorgen terecht kunnen. De school heeft zelf mentoren, leerjaarcoördinatoren, directie, een schoolmaatschappelijk werker, leerlingbegeleiders, een vertrouwenspersoon, leercoaches, een decaan, remedial teachers, een sociale veiligheidscoördinator een orthopedagoog en een interne zorgcoördinator, waar leerlingen (en ouders) terecht kunnen.

Als er signalen zijn van onveiligheid gaan we eerst in gesprek met de leerling en/of de ouders. Ook kunnen we onze signalen delen met collega's of de intern begeleider / zorgcoördinator. Zo nodig kunnen we ook, in overleg met leerling/ouders, externe partners uit de hulpverlening inschakelen, zoals de gemeente, jeugdarts, politie, buurtcentrum (Versa welzijn). Dit noemen wij een multidisciplinair of groot overleg.

Bij specifieke vormen van grensoverschrijdend gedrag volgt de school de daarvoor geldende protocollen of draaiboeken, zoals bij agressie, geweld, seksueel misbruik, discriminatie en pesten. Bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling zijn wij verplicht de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling te volgen. (Zie bijlage 7: Meldcode)

Bij eventuele incidenten met grensoverschrijdend gedrag zorgt de school er allereerst voor dat het gedrag stopt. Dan is opvang van de slachtoffers eerste prioriteit. Dat doen we door het slachtoffer naar een veilige plek te brengen. In het geval van lichamelijk letsel bepalen de EHBO'ers of er actie richting het ziekenhuis nodig is. Vervolgens worden de ouder(s)/ verzorger(s) op de hoogte gebracht. Naar de daders toe biedt de school duidelijkheid over de gevolgen / sancties, zoals schorsen of verwijderen, verplichte hulp en/ of inschakelen politie. Daarnaast worden ook de ouder(s)/ verzorger(s) op de hoogte gebracht.

Maar ook zorgen we voor goede opvang van de getuigen of ‘meelopers’, door hen een gesprek aan te bieden met de vertrouwenspersoon, leerlingbegeleider of mentor. Tijdens dat gesprek kan ook bepaald worden of er eventueel meer hulp nodig is.

Wij vinden het belangrijk dat we als school leren van incidenten die zich voordoen. Daarom handelen we proactief. Wij registreren, toetsen en stellen eventueel bij.

7. Borging van beleid

Borging van een veiligheidsaanpak vraagt om meer dan het vastleggen van protocollen, regels en afspraken en die opbergen in een ordner of bestandsmap in de computer. Het vraagt om een continu en cyclisch leerproces, dat is ingebed in het totale schoolbeleid. Veiligheidsbeleid is dus pas geborgd als het ‘leeft’ in de hoofden van iedereen in de school en verankerd is in het dagelijks handelen.

Wij doen dat door het onderwerp sociale veiligheid regelmatig op de agenda te zetten, bijvoorbeeld op de volgende momenten / manieren:

- Zorgen dat iedereen op de hoogte is van de inhoud van het veiligheidsplan;
- In teams het op punt van veiligheid evalueren;
- In teamverband het jaarlijkse teamplan opstellen waarin veiligheid een belangrijk aspect is;
- Tijdens de zorgteam vergaderingen.

Daarnaast maakt sociale veiligheid onderdeel uit van ons schoolplan, schoolondersteuningsplan, schoolgids, website en gedragscode personeel.

Wij hebben de volgende ijkpunten geformuleerd voor de borging van sociale veiligheid bij ons op school:

- De uitkomsten van het tweejaarlijks onderzoek van de GGD onder leerlingen leerjaar 2 en leerjaar 4.
- De uitkomsten van de tevredenheidsonderzoeken.
- Incidentenregistratie
- Twee keer per jaar een inventarisatie sociaal gedrag in de klas

Jaarlijks bekijken we in hoeverre we deze ijkpunten en de gestelde doelen voor het sociale veiligheidsbeleid behalen. Dat doen we door data te analyseren en eventueel beleid aan te passen. Deze gegevens worden bespreekbaar gemaakt in de DMR.

8. Aanvullende informatie

Gedragcode/Integriteits- en omgangscodes
Protocollen schoolveiligheid
Schoolondersteuningsplan
Protocol medicijnverstrekking
Klachtenregeling CVO 't Gooi
Basismodel meldcode
Omgaan met sterfgevallen
Anti-pest protocol